

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психології і туризму

Курсова робота

на тему: « В'їзний туризм та методи його стимулювання в Україні »

здобувача групи Т 02-21
факультету туризму, бізнесу і
психології
освітньої програми
Туристичне обслуговування
спеціальності 242 Туризм
Кудли Діани Юріївни

Науковий керівник:
к. і. н., доц. Зінченко В. А.

Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____
Національна шкала _____

Члени комісії: _____
(підпис) (прізвище та ініціали)
_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

КИЇВ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ В'ЇЗНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	5
1.1. Визначення в'їзного туризму та його значення для України	5
1.2. Огляд історії розвитку в'їзного туризму в Україні.....	7
1.3. Світовий досвід розвитку в'їзного туризму.....	10
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РОЗВИТКУ В'ЇЗНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	13
2.1. Оцінка сучасного стану в'їзного туризму в Україні.....	13
2.2. Оцінка потенціалу в'їзного туризму в Україні	18
2.3. Виявлення основних чинників приваблення іноземних туристів в Україну	20
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В'ЇЗНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	23
3.1. Аналіз проблем, що перешкоджають розвитку в'їзного туризму в Україні	23
3.2. Визначення можливостей розвитку в'їзного туризму в Україні.....	25
3.3. Рекомендації щодо вдосконалення розвитку в'їзного туризму в Україні	27
ВИСНОВКИ	30
РЕЗЮМЕ/RESUME	32
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	32

ВСТУП

Актуальність теми курсової роботи. Індустрія туризму визнана однією з ключових рушійних сил економічного зростання та розвитку в усьому світі. Протягом останніх років Україна активно розвивала свій туристичний потенціал, що призвело до значного збільшення кількості в'їзних туристів.

Актуальність теми «В'їзний туризм та методи його стимулювання в Україні» важко переоцінити, особливо у період після повномасштабного вторгнення Росії у 2022 році. Конфлікт, що триває, руйнівні вплинув на українську економіку, і індустрія туризму не є винятком. В'їзний туризм в країні майже не існує через небезпеку і заборону авіаперельотів. Проте не можна ігнорувати потенціал для розвитку в'їзного туризму в Україні після перемоги українських військ.

Після перемоги України з'явиться значна можливість для розвитку в'їзного туризму. Країні потрібно буде ребрендингувати себе як безпечний і привабливий туристичний напрямок, щоб залучити іноземних відвідувачів. Це вимагатиме впровадження ефективних стратегій і методів стимулювання в'їзного туризму. Розвиток в'їзного туризму матиме значні переваги для української економіки. Це створить робочі місця та принесе дохід для місцевого населення, збільшить ВВП країни та стимулюватиме розвиток суміжних галузей, таких як гостинність, транспорт та роздрібна торгівля. Крім того, в'їзний туризм сприятиме культурному обміну, покращить імідж країни на світовій арені та сприятиме кращому розумінню та співпраці між різними націями.

Ступінь розробленості теми. Питанням вивчення в'їзного туризму в останні роки присвячено праці наступних вітчизняних і зарубіжних науковців: Г. І. Гапоненко, Н. А. Дехтяр, А. К. Зарубіна, К. І. Крутько, О. В. Недзвецька, О. Р. Роїк, І. С. Соловей, Ю. Чіу, В. Чжан, Г. Гозгор, К. Лау, Ю. Цзен, З. Лінь та інші.

Мета курсової роботи – дослідження сучасного стану в'їзного туризму в Україні, визначення факторів, що впливають на його розвиток, та визначення ефективних методів його стимулювання.

У відповідності до поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

- Розкрити теоретико-методологічні основи в'їзного туризму в Україні;
- Провести аналіз розвитку в'їзного туризму в Україні;
- Визначити перспективи розвитку в'їзного туризму в Україні.

Об'єктом дослідження є процес розвитку в'їзного туризму в Україні.

Предметом дослідження є методи стимулювання в'їзного туризму в Україні.

Методи дослідження. Дослідження базуватиметься на ряді методів, включаючи загальнонаукові методи (аналіз, синтез, порівняння), специфічні наукові методи (статистичний аналіз, тематичні дослідження) та спеціальні методи (інтерв'ю, опитування).

Інформаційну базу дослідження складатимуть літературні джерела, статистичні дані, нормативно-правові документи, звіти туристичних організацій.

Ступінь вирішення проблеми в дослідженні та практичне значення отриманих результатів. Робота має на меті сприяти розвитку туристичної галузі України шляхом надання практичних рекомендацій щодо покращення стимулювання в'їзного туризму. Очікується, що отримані результати будуть корисними для туроператорів, туристичних агентств та інших зацікавлених сторін, залучених до індустрії туризму.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ В'ЇЗНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

1.1. Визначення в'їзного туризму та його значення для України

Туризм був важливим аспектом економіки багатьох країн світу. Він відіграв важливу роль у стимулюванні економічного зростання, створенні можливостей для працевлаштування та створенні платформи для культурного обміну. Одним із важливих компонентів туризму є в'їзний туризм, якому присвячено цей нарис. У цьому підрозділі розглянемо визначення в'їзного туризму та дослідимо його значення для України.

В'їзний туризм можна визначити як подорожі нерезидентів до певної країни. Простіше кажучи, це відноситься до людей, які подорожують до іншої країни з різних причин, включаючи відпочинок, бізнес, освіту та медичні цілі. Всесвітня туристична організація (UNWTO) визначає в'їзний туризм як діяльність відвідувачів з-за меж контрольної країни, які подорожують до контрольної країни з основною метою відвідування [29].

Н. А. Дехтяр визначає в'їзний туризм як «діяльність відвідувача, який приїжджає в країну, резидентом якої він чи вона не є» [8]. А.К. Зарубіна визначає в'їзний туризм як «відвідувачів з-за меж країни, які прибувають для перебування в цій країні, як правило, на період менше 12 місяців» [10]. І.С. Соловей визначають в'їзний туризм як «туризм нерезидентів країни» [20].

Загалом, ці визначення поділяють ідею про те, що в'їзний туризм передбачає відвідувачів-нерезидентів, які подорожують до країни для тимчасового перебування. Це може включати низку заходів, таких як огляд визначних пам'яток, бізнес, освіта тощо.

В'їзний туризм є важливим аспектом індустрії туризму, оскільки він може приносити значний прибуток і стимулювати економічний розвиток. Для таких країн, як Україна, яка має значний потенціал для зростання туризму, розвиток в'їзного туризму може допомогти диверсифікувати економіку та створити нові можливості для підприємств і окремих осіб. Залучаючи більше відвідувачів з-за кордону, Україна може продемонструвати свою культурну

спадщину, природну красу та інші пам'ятки, сприяючи просуванню країни як бажаного місця для подорожей.

В'їзний туризм важливий для України з кількох причин. По-перше, це приносить значний дохід країні. За даними Державної служби статистики України, дохід від в'їзного туризму зріс з 14,5 млрд грн у 2017 році до 18,5 млрд грн у 2019 році [9]. Цей дохід формується від різних видів діяльності, зокрема розміщення, харчування та напоїв, транспорту та розваг. Гроші, які іноземні туристи витрачають в Україні, йдуть на підтримку різних секторів економіки, створення робочих місць та сприяння економічному зростанню.

По-друге, в'їзний туризм відіграє вирішальну роль у сприянні культурному обміну. Відвідуючи Україну, туристи отримують можливість дізнатися про культуру, історію та побут країни. Цей обмін культурами може сприяти порозумінню та толерантності між різними націями, що веде до більш мирних відносин. Крім того, відвідувачі України можуть привезти знання та досвід, які можуть допомогти позитивно популяризувати країну серед своїх друзів, родин і колег.

По-третє, в'їзний туризм може сприяти розвитку інфраструктури в Україні. Оскільки країну відвідує все більше туристів, виникає потреба в кращому транспорті, розміщенні та інших об'єктах, пов'язаних з туризмом. Зростання цих об'єктів може призвести до покращення інфраструктури, покращення послуг і загального кращого досвіду для туристів. Розвиток інфраструктури також може призвести до збільшення можливостей роботи та посилення економічного зростання.

В'їзний туризм також відіграє важливу роль у просуванні України як місця для інвестицій. Оскільки все більше іноземців відвідують країну, вони отримують можливість дізнатися про її економічний потенціал, культуру та людей. Ці знання можуть призвести до збільшення іноземних інвестицій у різні сектори економіки, включаючи туризм. Більше інвестицій у туризм може призвести до розвитку більшої кількості об'єктів, пов'язаних з туризмом, кращих послуг і загального зростання галузі.

Нарешті, в'їзний туризм може сприяти миру та стабільності в Україні. Коли туристи відвідують країну, вони отримують можливість побачити ситуацію на місці та зрозуміти виклики, з якими стикається країна. Це розуміння може призвести до більшої підтримки країни та її народу, а також до більшого усвідомлення необхідності миру та стабільності. Крім того, туризм може призвести до зростання транскордонних відносин, що може призвести до більш мирних відносин між різними країнами.

Отже, в'їзний туризм є важливим аспектом економіки України. Він генерує значні доходи, сприяє культурному обміну, веде до розвитку інфраструктури, просуває Україну як місце для інвестицій та сприяє миру та стабільності. Оскільки країна продовжує розвивати свою індустрію туризму, важливо зосередитися на просуванні України як туристичного напрямку та покращенні якості туристичних послуг. Роблячи це, Україна може повністю розкрити потенціал в'їзного туризму та використати його для економічного зростання та розвитку.

1.2. Огляд історії розвитку в'їзного туризму в Україні

Україна, як одна з найбільших країн Європи, може багато чого запропонувати туристам з її багатою історією, різноманітною культурою, природними ландшафтами та теплою гостинністю. З моменту здобуття незалежності в 1991 році Україна розвиває свою індустрію туризму, включно з в'їзним туризмом.

У перші роки незалежності Україна зіткнулася зі значними економічними та політичними викликами, які вплинули на її туристичну галузь. Незважаючи на труднощі, країна привабила деяких туристів, переважно з сусідніх країн, таких як Росія та Польща.

У середині 1990-х років Україна почала розвивати свою туристичну інфраструктуру, включаючи готелі, курорти та туристичні об'єкти, що призвело до збільшення кількості іноземних туристів. У 1995 році Україна

прийняла близько 1,6 млн. іноземних туристів, що є значним зростанням порівняно з попередніми роками [7].

У наступні роки Україна продовжувала розвивати свою індустрію туризму, і в'їзний туризм відіграв важливу роль в економічному зростанні країни. Багата культурна спадщина, історичні місця та природна краса України приваблюють туристів з усього світу. Уряд також запровадив різні політики та ініціативи для підтримки розвитку індустрії туризму, включаючи запровадження безвізового режиму для деяких країн та створення агентств з просування туризму.

Таблиця 1.1.

Етапи розвитку в'їзного туризму в Україні (складено за даними [7])

Етапи розвитку	Кількість прибулих туристів	Дохід	Пояснення
1991-1999 роки	~1 мільйон	100 мільйонів доларів	Складнощі з візовим режимом, відсутність туристичної інфраструктури, низький рівень надання послуг
2000-2005 роки	~4 мільйони	600 мільйонів доларів	Збільшення кількості безвізових країн, покращення інфраструктури, розвиток індустрії гостинності
2006-2013 роки	~12 мільйонів	\$4,5 млрд	Інвестиції в інфраструктуру та індустрію гостинності, посилення маркетингу та просування
2014-2019 роки	~7 мільйонів	1,5 мільярда доларів	Зменшення кількості туристів через політичну нестабільність, конфлікт на сході країни, негативний імідж у ЗМІ
2020-2021 роки	~1 мільйон	150 мільйонів доларів	Серйозне зниження в'їзного туризму через пандемію, обмеження на подорожі та закриття кордонів

Як видно з таблиці, Україна пройшла кілька етапів розвитку в'їзного туризму, кожен із яких мав свої особливості та виклики. У перші роки після здобуття незалежності відсутність законодавства та інфраструктури ускладнювала залучення значної кількості іноземних відвідувачів.

Проте до початку 2000-х років країна досягла прогресу в нормативно-правовому забезпеченні, що допомогло збільшити кількість в'їзних туристів і доходи від туризму. У цей період також відбувся розвиток більш потужної індустрії гостинності та покращення інфраструктури для підтримки туризму.

З 2006 по 2013 рік в Україні спостерігалось значне зростання в'їзного туризму, зокрема завдяки безвізовому режиму з країнами ЄС, збільшенню інвестицій в інфраструктуру та індустрію гостинності, а також покращенню маркетингу та просування. Однак ситуація змінилася у 2014 році, коли нестабільність і конфлікт на сході країни разом із негативним висвітленням у ЗМІ призвели до зменшення кількості в'їзних туристів.

Нещодавно пандемія COVID-19 серйозно вплинула на індустрію туризму в Україні, як і в багатьох інших країнах світу. Обмеження на подорожі та закриття кордонів значно скоротили кількість іноземних відвідувачів, і може знадобитися деякий час, щоб в'їзний туризм відновився, коли пандемія вщухне.

Отже, незважаючи на прогрес, Україна зіткнулася з кількома викликами, які вплинули на зростання в'їзного туризму. Одним із значних викликів була політична нестабільність і конфлікти в країні, такі як Помаранчева революція 2004 року та Євромайдан 2013-2014 років. Ці події дещо негативно вплинули на туристичний імідж країни та зменшили кількість туристів [10].

Останніми роками Україна доклала зусиль, щоб подолати ці виклики та популяризувати свою індустрію туризму. Зросла участь країни в міжнародних туристичних виставках і ярмарках, з'явилися інвестиції в розвиток туристичної інфраструктури, зокрема готелів і курортів. Український уряд також проводить політику щодо залучення іноземних інвестицій у туристичну галузь.

Пандемія COVID-19 мала значний вплив на туристичну галузь України, як і на світову індустрію туризму. Кордони країни були закриті на кілька місяців, а кількість туристів різко скоротилася. Проте український уряд вжив заходів для підтримки туристичної галузі, включаючи фінансову допомогу бізнесу та запровадження протоколів безпеки для туристів.

Отже, в'їзний туризм відіграв значну роль у розвитку індустрії туризму в Україні з моменту проголошення незалежності в 1991 році. Незважаючи на виклики, країна досягла прогресу в просуванні своєї індустрії туризму та залученні іноземних туристів. Україні є що запропонувати туристам, і зусилля уряду щодо підтримки туристичної галузі є важливими для економічного зростання країни.

1.3. Світовий досвід розвитку в'їзного туризму

В'їзний туризм є невід'ємною частиною світової індустрії туризму, яка стабільно зростає в останні роки. Країни всього світу інвестують у розвиток в'їзного туризму, оскільки він приносить значні економічні вигоди. Розглянемо світовий досвід розвитку в'їзного туризму на прикладах США, Італії, Ізраїлю та Японії.

США є одним із найпопулярніших місць у світі для в'їзного туризму, у 2019 році їх відвідало понад 79 мільйонів іноземних відвідувачів. Країна має добре розвинену туристичну інфраструктуру з різноманітними варіантами розміщення, транспортними послугами та пам'ятками.

Туристична асоціація США (USTA) — це національна некомерційна організація, яка просуває туристичну індустрію США. USTA співпрацює з урядом, щоб розробити політику підтримки в'їзного туризму, наприклад полегшення візового режиму та інвестування в транспортну інфраструктуру [27].

Італія є ще одним популярним напрямком для в'їзного туризму, у 2019 році її відвідало понад 60 мільйонів туристів. Країна має багату культурну спадщину з історичними пам'ятками, музеями та художніми галереями, які приваблюють туристів з усього світу. Італійський уряд запровадив різні політики для сприяння в'їзному туризму, такі як надання податкових пільг інвесторам у туристичній індустрії та підтримка відновлення об'єктів культурної спадщини.

Ізраїль є унікальним напрямком для в'їзного туризму, оскільки він має релігійне та історичне значення для багатьох людей у всьому світі. Країна щороку приваблює мільйони відвідувачів, у 2019 році їх відвідало понад 4,5 мільйона іноземних відвідувачів [29].

Ізраїль має добре розвинену туристичну інфраструктуру з різноманітними варіантами розміщення, транспортними послугами та пам'ятками. Уряд Ізраїлю запровадив різні політики для сприяння в'їзному туризму, такі як полегшення візового режиму для туристів та інвестиції в туристичну інфраструктуру.

Безпека є головною проблемою для Ізраїлю через триваючі конфлікти в регіоні. Незважаючи на це, країні вдалося розвинути процвітаючу індустрію туризму. Це значною мірою завдяки активним зусиллям ізраїльського уряду щодо забезпечення безпеки відвідувачів, а також унікальним культурним та історичним пам'яткам країни.

Ізраїль вклав значні кошти в заходи безпеки для забезпечення безпеки туристів. Наприклад, аеропорти країни мають одні з найдосконаліших процедур перевірки безпеки у світі. Крім того, уряд тісно співпрацює з індустрією туризму, щоб забезпечити навчання персоналу готелів, гідам та іншим професіоналам галузі з питань безпеки та підтримки.

Ще одним важливим фактором є популяризація унікальних культурних та історичних пам'яток Ізраїлю. Країна є домом для багатьох релігійних місць, таких як Стіна плачу в Єрусалимі та Церква Гробу Господнього у Віфлеємі, які щороку приваблюють мільйони відвідувачів. Ізраїль також має яскраве мистецтво та культуру з музеями, галереями та фестивалями, які демонструють багату історію та сучасну творчість країни.

В останні роки Ізраїль також зосередився на розвитку нішевих сегментів туризму, таких як екотуризм і кулінарний туризм. Загалом, незважаючи на те, що безпека залишається проблемою для туристичної індустрії Ізраїлю, проактивні заходи країни та зосередженість на просуванні її унікальних

культурних та історичних пам'яток допомогли створити процвітаючий сектор в'їзного туризму.

Японія є популярним місцем для в'їзного туризму, у 2019 році її відвідало понад 31 мільйон іноземних відвідувачів. Країна має унікальну культуру з рядом традиційних і сучасних пам'яток. Уряд Японії запровадив різноманітну політику для сприяння в'їзному туризму, наприклад, пропонував податкові пільги інвесторам у індустрії туризму та інвестував у транспортну інфраструктуру [25].

Незважаючи на відмінності в підходах до розвитку в'їзного туризму, ці країни мають кілька спільних рис. Усі вони інвестували у розвиток своєї туристичної інфраструктури, включаючи транспортні послуги, варіанти розміщення та пам'ятки. Вони також запровадили політику сприяння в'їзному туризму, таку як полегшення візового режиму, інвестиції в транспортну інфраструктуру та надання податкових пільг інвесторам у туристичній галузі. Нарешті, ці країни визнали економічні переваги в'їзного туризму та зробили його пріоритетом у своїх національних планах економічного розвитку.

Отже, розвиток в'їзного туризму є важливою складовою світової індустрії туризму. Країни, які інвестують у розвиток своєї туристичної інфраструктури та впроваджують політику сприяння в'їзному туризму, можуть отримати значні економічні вигоди. Приклади США, Італії, Ізраїлю та Японії свідчать про те, що ці країни усвідомили важливість в'їзного туризму та зробили його пріоритетним у планах розвитку національної економіки. Наслідуючи їхні приклади, інші країни також можуть досягти успіху в розвитку в'їзного туризму та насолодитися перевагами, які він приносить.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РОЗВИТКУ В'ЇЗНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

2.1. Оцінка сучасного стану в'їзного туризму в Україні

Україна володіє значним туристичним потенціалом, реалізація якого потребує забезпечення позитивного балансу туристичних потоків та збільшення їх обсягу.

У 2015–2019 рр. в'їзні, виїзні та внутрішні туристичні потоки в Україні мали тенденцію до зростання (таблиця 2.1.).

Таблиця 2.1.

Показники туристичних потоків за формами туризму в Україні, 2015–2019 рр. (складено за даними [7])

Показники	2016 р.		2017 р.		2018 р.		2019 р.	
	Тис. осіб	Питом а вага, %	Тис. осіб	Питом а вага, %	Тис. осіб	Питом а вага, %	Тис. осіб	Питом а вага, %
Усього	2549,6	100,0	2806,4	100,0	4557,4	100,0	6132,1	100,0
В'їзні (іноземні) туристи	35,1	1,4	39,6	1,4	75,9	1,7	86,8	1,4
Виїзні туристи	2061,0	80,8	2289,8	81,6	4024,7	88,3	5524,9	90,1
Внутрішні туристи	453,5	17,8	477,0	17,0	456,8	10,0	520,4	8,5

Кількість туристів, обслуговуваних туроператорами та турагентами в Україні за 2015–2019 рр. збільшилася на 4112,5 тис. осіб або на 203,6% і досягла 6132,1 тис. осіб. За 2015–2019 рр. в Україні обсяг в'їзного туристичного потоку збільшився на 472,9%, виїзного – на 235,4% та внутрішнього – на 45,4% [7].

Не зважаючи на позитивну динаміку в'їзного туристичного потоку, його питома вага в загальному обсязі туристів, що обслуговувалися туроператорами і турагентами в Україні у 2019 р. становить лише 1,4%, тоді як для виїзного – 90,1%. для внутрішнього – 8,5%. Найвищі середньорічні темпи приросту мали

в'їзний та виїзний туристичні потоки, що значною мірою зумовлено відносною стабілізацією соціально-економічного становища в країні. Слід зазначити, що зростання цього показника у розрізі різних форм туризму було досить нерівномірним.

Іноземні туристи у 2019 р. відвідували Україну переважно з метою відпочинку (70,28%) та отримання послуг спеціалізованого туризму (19,43%). Українці подорожували за кордон переважно з метою відпочинку (97,88%), а територією України – з метою відпочинку (56,31%) та службовими, діловими та освітніми цілями (33,45%) [7].

Відмінності в структурах цих туристичних потоків дозволяють виокремити кілька основних напрямів розвитку в'їзного та внутрішнього туризму на території України: збільшення попиту українців на спеціалізовані види туризму, попит на який серед іноземців у понад 6 разів перевищує вітчизняний; збільшувати попит іноземців на послуги лікувального туризму, що серед українців користується більшим попитом, зокрема через нижчу вартість; збільшувати попит іноземців на освітні послуги, зокрема через краще співвідношення ціна/якість відносно послуг інших країн; збільшувати кількість відпочиваючих співвітчизників на території своєї країни.

Аналіз розподілу в'їзних (іноземних) туристів, обслуговуваних туроператорами та турагентами, юридичними та фізичними особами-підприємцями в Україні у 2019 р. за територіальною ознакою показує, що 85,6% іноземних туристів відвідали м. Київ, 9,1% – Львівську область, 2,6% – Івано-Франківську область та 2,7% – усі інші області [17]. Це свідчить про значну територіальну нерівномірність туристичної привабливості різних регіонів України серед іноземних туристів.

Географія країн, громадяни яких відвідували Україну з туристичною метою у 2019 р., є досить різноманітною (рис. 1). У 2019 р. найбільше Україну відвідували туристи з Великобританії та Північної Ірландії, Єгипту, Польщі, Республіки Молдови, Туреччини, Німеччини, США, Білорусі, Туркменистану

та Індії, на долю яких припадає 70,1% в'їзного туристичного потоку. Загалом у 2019 р. Україну відвідали туристи із 105 країн світу [11].

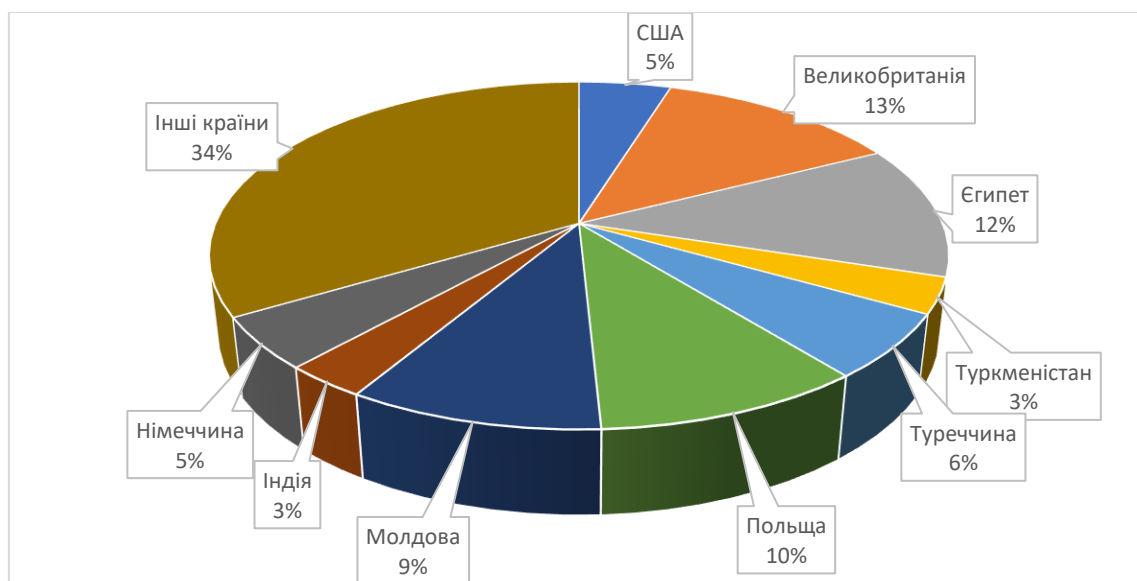

Рисунок 2.1. Структура в'їзного туристичного потоку в Україну за країнами, з яких прибували іноземці, 2019 р. (складено за даними [7])

Поширення Covid-19 спричинило кризові явища в міжнародній індустрії туризму у 2020 р. Зменшення попиту на поїздки та введення карантинних обмежень у різних країнах світу зумовило у 2020 р. зменшення кількості міжнародних прибуттів на 74% або на 1 мільярд туристів порівняно із 2019 р. [28]. У 2021 р. продовжився спад на міжнародному туристичному ринку, про що свідчить зменшення кількості туристів з січня по березень 2021 р. на 83% порівняно з аналогічним періодом 2020 р. На це вплинули значна кількість обмежень на міжнародні переміщення пасажирів у різних країнах світу та сумніви туристів стосовно належного рівня безпеки подорожей [26].

Світові тенденції міжнародних поїздок мали місце на туристичному ринку України. У 2020 р. на територію України в'їхали 3382097 іноземних осіб. Зокрема, сухопутним шляхом прибуло понад 2,5 мільйона людей, морським – щонайменше 122 тисяч осіб, повітряним – близько 703 тисяч іноземців. Порівняно з 2019 р. кількість іноземних громадян, що відвідали Україну з різною метою, зменшилася у 4 рази [19]. Таким чином, кризові явища на

міжнародному туристичному ринку зупинили позитивну тенденцію до збільшення в'їзних туристичних потоків в Україні.

Не зважаючи на збільшення в'їзних туристичних потоків в Україні до 2020 р., їх обсяги залишалися відносно незначними. Для покращення ситуації, доцільно використовувати низку інструментів, що можна згрупувати наступним чином:

субсидіювання, оптимізація податкового навантаження, державна участь у фінансуванні модернізації туристичної інфраструктури;

туристичні формальності (візові, митні, валютні, медико-санітарні та формальності безпеки);

маркетингова стратегія розвитку в'їзного туризму (товарна, цінова стратегія та стратегія просування);

інформаційна політика просування національного турпродукту на міжнародному туристичному ринку.

Наведений перелік інструментів потребує комплексного використання, що потребує розроблення відповідного організаційно-економічного механізму для підвищення ефективності їх реалізації.

Розробимо таблицю з показниками розвитку в'їзного туризму в Україні за 2017-2021 рр.

Таблиця 2.2.

Показники розвитку в'їзного туризму в Україні за 2017-2021 рр. (складено за даними [7])

роки	Кількість іноземних громадян, які в'їжджають в Україну	Капітальні інвестиції в туризм (млн. грн.)	Дохід від в'їзного туризму (млн. грн.)
2017 рік	14 545 020	5,861	14 584
2018 рік	14 219 948	8,053	16 689
2019 рік	14,496,537	10 477	18 514
2020 рік	4,599,703	4,735	4,581
2021 рік	7,714,510	4,922	5,288

У 2021 році Україна прийняла 7,7 млн іноземних туристів, що є суттєвим зростанням порівняно з попередніми роками. Проте це все ще значно нижче за допандемічний рівень у 14,2 млн у 2019 році. Основними країнами-відправниками в'їзного туризму в Україну є Польща, Туреччина, Білорусь.

В'їзний туризм є важливим чинником впливу на розвиток економіки кожної країни. Проведений аналіз тенденцій розвитку в'їзного туристичного потоку в Україні, його структура за метою подорожі, територіальною ознакою в розрізі регіонів, країнами прибуття іноземних туристів засвідчили недостатній рівень реалізації потенціалу в'їзного туризму в Україні. Це зумовлено низкою проблем правового, економічного та інфраструктурного характеру, що стримують розвиток в'їзного туризму на вітчизняному туристичному ринку протягом значного терміну. Їх вирішення потребує реалізації комплексу організаційно-економічних заходів.

Пандемія COVID-19 суттєво вплинула на туристичну галузь в Україні: у 2020 році кількість туристів різко скоротилася через обмеження на подорожі та закриття кордонів. Незважаючи на виклики, український уряд вжив низку заходів для підтримки галузі, зокрема надання фінансової допомоги туристичному бізнесу та запуск кампанії з просування внутрішнього туризму.

Однією з головних проблем в'їзного туризму в Україні є відсутність інфраструктури та послуг для іноземних туристів. У багатьох туристичних напрямках країни відсутні належні об'єкти, такі як готелі, ресторани та транспорт. Уряд визнав цю проблему та вжив заходів для покращення інфраструктури та послуг, включаючи модернізацію аеропортів, будівництво нових готелів та розвиток туристичних атракцій.

Отже, сучасний стан в'їзного туризму в Україні стикається з різними викликами, включаючи вплив пандемії COVID-19, неналежну інфраструктуру та послуги, а також відсутність чіткої стратегії розвитку. Проте зусилля уряду щодо підтримки галузі та просування України як туристичного напрямку, а також збільшення кількості іноземних туристів свідчать про наявність значного потенціалу для подальшого розвитку в'їзного туризму в Україні.

2.2. Оцінка потенціалу в'їзного туризму в Україні

Україна – країна з великим потенціалом для в'їзного туризму. Завдяки своїй багатій культурній спадщині, різноманітним ландшафтам і унікальним традиціям тут є що запропонувати відвідувачам з усього світу. Однак сучасний стан в'їзного туризму в Україні є далеким від задовільного. Триваюча війна, економічна нестабільність і відсутність належної інфраструктури є основними проблемами, які необхідно вирішити. Незважаючи на це, потенціал для в'їзного туризму в Україні є значним, і його можна розвивати, щоб залучити більше відвідувачів і підняти економіку країни.

Для оцінки потенціалу в'їзного туризму в Україні важливо розглянути придатність туристичних ресурсів для іноземних відвідувачів. Вирішальну роль у цьому відіграє привабливість природних та антропогенних об'єктів. Придатність ресурсів можна визначити за їх естетичним, емоційно-психологічним, духовним впливом. Проте те, що цікаво внутрішньому споживачеві, може не зацікавити іноземних туристів, і навпаки. Тому при оцінці туристичних ресурсів слід враховувати переваги іноземців [21].

Значною привабливістю для іноземних туристів можуть стати однорідні туристичні ресурси — соціальні та природні об'єкти, явища та події, тісно пов'язані як з Україною, так і з зарубіжною державою. Місця, пов'язані з життєвим шляхом видатних земляків, поховання іноземців, пам'ятки архітектури, створені ними або носять їх імена, пам'ятники та меморіальні дошки, встановлені на честь подій, пов'язаних з історією окремої держави, чи видатних іноземців – це деякі з них. прикладів туристичних ресурсів.

Етнокультурні особливості різних регіонів також можуть привабити іноземних туристів. Матеріальна і духовна культура побуту етносу на території його історичного розвитку: українські храми, могили, пам'ятні хрести, традиційне українське житло, господарські будівлі, декоративно-ужиткові вироби народних майстрів, національний одяг, духовні етнокультурні явища. пов'язані з побутовими та релігійними обрядами, народними традиціями, усною народною творчістю, можуть захопити іноземних відвідувачів.

Іноземним туристам необхідні лікувально-рекреаційні ресурси. Переваги України на ринку медичних послуг, такі як відносна дешевизна, значна забезпеченість кліматичними, бальнеологічними та пелоїдними рекреаційними ресурсами, багаторічні традиції їх використання, можуть стати суттєвою привабливістю для гостей із Західної та Північної Європи.

Кожен туристичний регіон України має свої унікальні особливості, які можуть бути привабливими для іноземних туристів. Карпатський туристичний регіон пропонує відвідувачам можливості для катання на лижах, піших прогулянок і альпінізму, тоді як Чорноморський туристичний район пропонує пляжний туризм і водні види спорту. Столичний туристичний район пропонує історико-культурні пам'ятки, а Волинський - старовинні замки та фортеці.

Однак, незважаючи на потенціал, поточний стан в'їзного туризму в Україні не на належному рівні. За даними Державної служби статистики України, кількість іноземних відвідувачів України у 2020 році становила 10,2 мільйона, що значно зменшилося порівняно з 14,3 мільйона у 2019 році. Пандемія COVID-19, безумовно, вплинула на ці цифри, але навіть до пандемії, Україні було важко залучити велику кількість туристів через відсутність належної інфраструктури.

Для розвитку потенціалу в'їзного туризму в Україні є кілька напрямків, які потребують вдосконалення. Перш за все, країні необхідно вирішити ситуацію з безпекою та забезпечити, щоб відвідувачі почувалися безпечно та комфортно. Уряду необхідно розробити заходи щодо забезпечення безпеки.

Україні необхідно інвестувати в розвиток транспорту, розміщення та інших туристичних об'єктів. Також існує потреба в кращих маркетингових стратегіях для просування України як туристичного напрямку як усередині країни, так і за кордоном. Це може включати розробку більш різноманітних та привабливих туристичних пакетів, висвітлення унікальних аспектів української культури та спадщини та створення більших можливостей для культурного обміну та взаємодії між місцевими жителями та відвідувачами [20].

2.3. Виявлення основних чинників приваблення іноземних туристів в Україну

Україна має великий потенціал, щоб стати головним туристичним центром Європи. З його різноманітними ландшафтами, багатою культурною спадщиною та доступними цінами він може привабити багато іноземних туристів. Але для цього країні необхідно визначити основні фактори, які можуть залучити туристів, і працювати над їх розвитком. Розглянемо основні чинники, які можуть залучити іноземних туристів в Україну:

1. Культурна спадщина.

Україна має багату культурну спадщину, яка налічує століття. Від старовинних замків і фортець до архітектури бароко та ренесансу, країна є скарбницею культурних пам'яток. Крім того, Україна має багатий фольклор і яскраве мистецтво та ремесла. Популяризуючи свою культурну спадщину, Україна може залучити туристів, які цікавляться історією, архітектурою та мистецтвом.

Країна має багату культурну спадщину з багатьма історичними пам'ятками та об'єктами Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, такими як стародавнє місто Київ, середньовічна фортеця в Кам'янці-Подільському та центр Львова.

2. Природні пейзажі.

Україна має різноманітні ландшафти, які простягаються від Карпатських гір до узбережжя Чорного моря. У країні також є багато національних парків і заповідників, які пропонують унікальну флору і фауну. Рекламуючи свої природні пейзажі, Україна може залучити туристів, які цікавляться активним відпочинком на свіжому повітрі, таким як походи, катання на лижах і водні види спорту.

3. Доступні ціни.

Україна є одним із найдоступніших напрямків у Європі. Проживання, їжа та транспорт відносно дешеві, що робить його привабливим варіантом для

мандрівників з обмеженим бюджетом. Пропагуючи свою доступність, Україна може залучити туристів, які шукають співвідношення ціни та якості.

4. Кухня.

Українська кухня – це сплав східноєвропейських та азіатських смаків, що робить її унікальною та різноманітною. Також країна славиться виногорітчаним виробництвом. Пропагуючи свою гастрономію, Україна може залучити туристів, які зацікавлені в спробі нових та екзотичних страв і напоїв.

5. Інфраструктура.

Останніми роками Україна інвестує у свою інфраструктуру. Країна має добре розвинену транспортну мережу, яка з'єднує всі великі міста та туристичні напрямки. Крім того, готельна індустрія стрімко розвивається, багато міжнародних готельних мереж відкривають свої філії в Україні. Покращуючи свою інфраструктуру, Україна може залучити туристів, які шукають комфорту та зручності під час подорожі. Щоб залучити іноземних туристів, Україна повинна мати низку варіантів розміщення, від розкішних готелів до недорогих хостелів і розміщення в сім'ї [14].

6. Події та фестивалі

Протягом року в Україні проходить багато подій та фестивалів. Від музичних фестивалів до культурних і спортивних заходів, в Україні завжди щось відбувається. Рекламуючи свої події та фестивалі, Україна може залучити туристів, які шукають унікальних і незабутніх вражень.

7. Безпека.

Забезпечення безпеки туристів має вирішальне значення для залучення іноземних відвідувачів. Україні необхідно вжити профілактичних заходів для вирішення проблеми злочинності, політичної нестабільності та тероризму. Це включає посилення поліцейських патрулів у туристичних районах, покращення заходів прикордонного контролю та надання інформації туристам про потенційні ризики та заходи безпеки.

8. Маркетинг і просування: Для залучення іноземних туристів в Україну необхідні ефективні стратегії маркетингу та просування. Країні необхідно

використовувати свої природні та культурні пам'ятки, а також інфраструктуру та варіанти розміщення, щоб створити переконливі маркетингові кампанії, націлені на потенційних відвідувачів на ключових ринках. Це може включати популяризацію унікальної культурної та історичної спадщини України, пропонування пакетних турів, що висвітлюють різні регіони країни, а також співпрацю з туристичними агентствами та туроператорами.

9. Спрощення візового процесу: спрощення візового процесу для іноземних відвідувачів має важливе значення для залучення більшої кількості туристів в Україну. Зараз Україна пропонує електронні візи для громадян окремих країн, що є кроком у правильному напрямку. Проте подальше спрощення візового процесу та розширення списку країн, які мають право на отримання електронних віз, може допомогти залучити більше туристів до країни.

Отже, Україна має великий потенціал, щоб стати головним туристичним напрямком у Європі. Рекламуючи свою культурну спадщину, природні пейзажі, доступність, гастрономію, інфраструктуру та заходи, Україна може залучити багато іноземних туристів. Однак для цього країні потрібно інвестувати в розвиток цих факторів і просування їх у світі.

РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В'ЇЗНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

3.1. Аналіз проблем, що перешкоджають розвитку в'їзного туризму в Україні

Україна має значний потенціал для в'їзного туризму, але існує ряд викликів і проблем, які перешкоджають розвитку цієї галузі в країні. Деякі з основних проблем:

Дослідження сучасних чинників впливу на розвиток в'їзного туризму та аналіз досліджень фахівців [6;13;16] дозволяє виділити ключові проблеми розвитку в'їзного туризму в Україні, що залишаються актуальними до нинішнього часу: відсутність дієвої системи державного регулювання сфери туризму на регіональному рівні; недостатній розвиток матеріально-технічної бази сфери туризму; невідповідність об'єктів туристичної інфраструктури міжнародним стандартам та дефіцит таких об'єктів у окремих регіонах; дефіцит висококваліфікованих фахівців для сфери туризму; недостатня промоція національного туристичного продукту на міжнародному туристичному ринку та необхідність формування іміджу держави, безпечної для туриста; неефективна податкова політика для суб'єктів туристичної діяльності; надмірна бюрократизація процесу реалізації міжнародних туристичних формальностей.

Наведені проблеми мають комплексний характер та потребують вирішення шляхом залучення органів державного управління на загальнодержавному та регіональному рівнях із широким залученням суб'єктів туристичної діяльності та їх об'єднань до цього процесу на основі державно-приватного партнерства.

Виходячи з подій останніх років можна також зауважити наступні проблеми, які перешкоджають розвитку в'їзного туризму в Україні [9;15;17]:

Поганий маркетинг і просування: Україна не змогла ефективно рекламувати та просувати свій туристичний потенціал на міжнародному ринку.

Зусилля уряду щодо просування були слабкими, а між зацікавленими сторонами галузі бракує координації.

Візовий режим: Візовий режим в Україні складний і часто важко орієнтуватися. Через це іноземним туристам складно планувати свої поїздки, і багато хто вирішує відвідати інші країни з простішими візовими вимогами.

Занепокоєння безпекою: Триваючий конфлікт та інші проблеми безпеки в країні викликали занепокоєння щодо безпеки іноземних туристів. Це спонукало багатьох потенційних відвідувачів вибирати інші напрямки, які вважаються безпечнішими.

Обмежене повітряне сполучення: Україна має обмежене повітряне сполучення з великими міжнародними транспортними вузлами, через що туристам важко дістатися до країни. Це також ускладнює подорожі в межах України, оскільки варіанти внутрішнього сполучення обмежені.

Незнання англійської мови: багато працівників туристичної індустрії в Україні не володіють вільно англійською мовою, що може ускладнити іноземним туристам спілкування та орієнтування в країні.

Вплив повномасштабного вторгнення росії: Збройний конфлікт в Україні суттєво вплинув на туристичну галузь, ускладнивши прийняття управлінських рішень, розвиток та вдосконалення вітчизняної індустрії туризму, оцінку економічного ефекту та гарантування безпеки туристів в умовах війни.

Законодавчо-правова база: Законодавчо-правова база в Україні не відповідає сучасним вимогам, що ускладнює ведення туристичного бізнесу, дотримання нормативних актів та забезпечення високого рівня обслуговування.

Низький рівень обслуговування: Нестача кваліфікованих працівників у сфері туристичних послуг та низький рівень обслуговування також негативно впливають на індустрію туризму.

Екологічні проблеми: екологічні проблеми, такі як забруднення та занедбане ставлення до пам'яток історії та культури, також впливають на

індустрію туризму, оскільки туристи, як правило, віддають перевагу напрямкам із чистим і доглянутим середовищем.

Отже, розвиток туристичної галузі в Україні стримується сукупністю факторів, серед яких вплив збройних конфліктів, недостатня туристична інфраструктура, застаріла законодавча та правова база, низький рівень сервісу, екологічні проблеми та репутація держави. Вирішення цих проблем було б вирішальним для залучення більшої кількості туристів до країни та сприяння зростанню індустрії туризму.

Загалом, розвиток в'їзного туризму в Україні потребує значних інвестицій в інфраструктуру, ефективний маркетинг та просування, спрощення візового режиму та покращення заходів безпеки.

3.2. Визначення можливостей розвитку в'їзного туризму в Україні

Україна, розташована в серці Європи, багата на культурну спадщину, мальовничу красу та природні ресурси. Незважаючи на свій величезний потенціал, країна не змогла повністю реалізувати свій потенціал у туристичній галузі. Проте країна має потенціал стати популярним туристичним напрямком.

Різноманітність туристичних пропозицій: Україна є країною з багатою культурною спадщиною, включаючи старовинні міста, музеї та об'єкти Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Україна може похвалитися природною красою : Карпатські гори, узбережжя Чорного моря та річку Дніпро.

Покращена інфраструктура: Уряд України почав інвестувати в розвиток туристичної інфраструктури, такої як готелі, транспорт і туристичні об'єкти. Це покращить загальний туристичний досвід для відвідувачів і допоможе залучити більше туристів до країни.

Стратегічне розташування: Україна розташована на перехресті Європи та Азії, і до неї легко дістатися повітрям, сушею та морем. Таке стратегічне розташування дає можливість залучати туристів з різних куточків світу.

Ринок, що розвивається: останніми роками в Україні спостерігається зростання внутрішнього туризму, що вказує на потенціал зростання також і в'їзного туризму. Цей ринок, що розвивається, дає можливість задовольнити зростаючий попит на міжнародні подорожі.

Доступні ціни: порівняно з іншими європейськими напрямками Україна пропонує доступні ціни на проживання, харчування та активний відпочинок. Це робить його привабливим для мандрівників з обмеженим бюджетом.

Ще однією можливістю для розвитку в'їзного туризму в Україні є культурна спадщина країни. Україна – країна з багатою історією, культурою та традиціями. Тут є багато історичних пам'яток і об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, таких як античне місто Львів, Києво-Печерська Лавра та античне місто Херсонес. Пропаганда та маркетинг цих визначних пам'яток і місць може залучити туристів, які цікавляться історією та культурою.

Крім того, Україна є країною природної краси. Тут величезні ліси, гори та довга берегова лінія вздовж Чорного моря. На цих територіях країна може розвивати екологічний туризм, пригодницький туризм, пляжний туризм. Розвиток інфраструктури, такої як пішохідні стежки, велосипедні маршрути та центри водних видів спорту, також може привабити туристів, які шукають активного відпочинку. Можливості розвитку в'їзного туризму в Україні (таблиця 3.1.):

Таблиця 3.1.

SWOT-аналіз можливостей для в'їзного туризму в Україні

Сильні сторони	Слабкі сторони
Багата культурна спадщина	Політична та економічна нестабільність
Натуральна краса	Недостатня туристична інфраструктура та сервіс
Потенціал для екологічного туризму, пригодницького туризму та пляжного туризму	Обмежений спектр пропонованих послуг

Сильні сторони	Слабкі сторони
Стратегічне розташування між Європою та Азією	Складність ведення туристичного бізнесу
Безвізовий режим з ЄС та іншими країнами	Дефіцит кваліфікованих працівників у сфері туристичних послуг
Можливості	Погрози
Зростання інтересу до бездоріжжя	Повномасштабне вторгнення росії та анексія Криму
Розвиток інфраструктури для активного відпочинку	Негативне сприйняття рівня безпеки
Збільшується кількість бюджетних авіакомпаній, які літають в Україну	Конкуренція з сусідніх країн
Зростає попит на культурно-історичний туризм	Екологічні проблеми
Потенціал для медичного туризму	Неналежна реклама та просування українського туризму

Отже, існує декілька можливостей для розвитку в'їзного туризму в Україні, які можна використати для просування країни як туристичного напрямку. Однак існують також проблеми, які необхідно вирішити, такі як політична нестабільність, обмежена туристична інфраструктура та негативне сприйняття іміджу України. Вирішуючи ці виклики та використовуючи свої сильні сторони та можливості, Україна може стати найкращим туристичним напрямком у Європі.

3.3. Рекомендації щодо вдосконалення розвитку в'їзного туризму в Україні

Розглянемо рекомендації щодо покращення розвитку в'їзного туризму в Україні [3;4;6]:

1. Посилення маркетингових зусиль: Україні необхідно посилити маркетингові зусилля, щоб рекламувати себе як туристичний напрямок. Це включає націлювання на ключові ринки, такі як Європа та Азія, і розробку кампаній, які висвітлюють унікальні культурні, історичні та природні пам'ятки

України. Наприклад, популяризація об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, таких як старовинний Львів чи історичний центр Києва, а також природних пам'яток України, таких як Карпатські гори.

Це також включає покращення обслуговування клієнтів, пропонування більшої кількості варіантів мови та надання точнішої та актуальної інформації про місцеві пам'ятки. Наприклад, багато туристів скаржаться на низьку якість обслуговування в ресторанах і готелях. Покращуючи стандарти обслуговування, Україна може створити позитивний імідж країни як гостинної та привітної країни.

2. Поліпшення туристичної інфраструктури: щоб залучити більше туристів, Україна має покращити свою туристичну інфраструктуру, включаючи транспорт, розміщення та послуги. Наприклад, Україна могла б інвестувати в розвиток сучасної транспортної інфраструктури, такої як високошвидкісні поїзди, а також покращення якості та доступності розміщення, включаючи готелі та гостьові будинки. Поліпшення туристичних послуг, таких як гіді та мовна підтримка, також було б корисним.

Це також включає модернізацію аеропортів, розвиток нових туристичних атракцій та покращення мережі автомобільного та залізничного транспорту. Наприклад, Львів, один із найпопулярніших туристичних напрямків України, нещодавно зазнав серйозної реконструкції. Місто було модернізовано новими готелями, ресторанами та культурними центрами, що робить його більш привабливим для туристів. Подібним чином розвиток нових гірськолижних курортів у Карпатах може привабити любителів зимових видів спорту з усього світу.

3. Заохочення інвестиції приватного сектора: заохочення інвестицій приватного сектора в індустрію туризму може допомогти покращити якість і доступність туристичної інфраструктури та послуг. Уряд міг би заохотити приватні компанії інвестувати в туристичний сектор, наприклад податкові пільги або субсидії. Наприклад, Україна могла б заохочувати приватні компанії розвивати нові туристичні напрямки, такі як екотуризм у Карпатах.

4. Спрощення візових процедур: Україна може спростити візовий процес для туристів, щоб стимулювати більше відвідувань. Це може включати введення електронних віз або безвізовий режим для певних країн. Спрощення візових процедур може допомогти залучити більше туристів і зменшити витрати, пов'язані з отриманням віз. Україна могла б запровадити безвізовий режим для певних країн, наприклад країн Європейського Союзу, щоб залучити більше європейських туристів. Наприклад, Грузія запровадила систему електронних віз, що збільшило кількість туристів, які відвідують країну.

5. Розвиток сталого туризму: Україна може розвивати практики сталого туризму, щоб захистити свої природні та культурні ресурси та залучити екологічно свідомих туристів. Це може включати сприяння екотуризму, заохочення практики відповідального туризму та впровадження заходів для зменшення впливу туризму на навколишнє середовище. Наприклад, Україна могла б розробити програми для сприяння сталим туристичним практикам, таким як відповідальне поводження з відходами та використання відновлюваних джерел енергії в туристичних об'єктах.

6. Розвиток нішевих туристичних продуктів. Україна має багато унікальних нішевих туристичних продуктів, які могли б залучити туристів зі специфічними інтересами. Наприклад, країна має багату єврейську спадщину, і туризм єврейської спадщини можна розвивати, щоб залучити єврейських туристів з усього світу. Подібним чином індустрія медичного туризму в Україні має великий потенціал, пропонуючи доступне лікування та високоякісне медичне обслуговування. Розвиваючи нішеві туристичні продукти, Україна може залучити ширше коло туристів зі специфічними інтересами.

Отже, Україна має великий потенціал для в'їзного туризму, але ще багато роботи для розвитку туристичної галузі. Інвестуючи в інфраструктуру, покращуючи якість послуг, популяризуючи культурну спадщину, розвиваючи нішеві туристичні продукти та спрощуючи візові процедури, Україна може залучити більше туристів з усього світу та стати головним туристичним центром Європи.

ВИСНОВКИ

В результаті проведеного дослідження можна зробити наступні висновки:

1. В'їзний туризм є важливим аспектом економіки України. Він генерує значні доходи, сприяє культурному обміну, веде до розвитку інфраструктури, просуває Україну як місце для інвестицій та сприяє миру та стабільності. Оскільки країна продовжує розвивати свою індустрію туризму, важливо зосередитися на просуванні України як туристичного напрямку та покращенні якості туристичних послуг. Роблячи це, Україна може повністю розкрити потенціал в'їзного туризму та використати його для економічного зростання та розвитку.

2. В'їзний туризм відіграв значну роль у розвитку індустрії туризму в Україні з моменту проголошення незалежності в 1991 році. Незважаючи на виклики, країна досягла прогресу в просуванні своєї індустрії туризму та залученні іноземних туристів. Україні є що запропонувати туристам, і зусилля уряду щодо підтримки туристичної галузі є важливими для економічного зростання країни.

3. Розвиток в'їзного туризму є важливою складовою світової індустрії туризму. Країни, які інвестують у розвиток своєї туристичної інфраструктури та впроваджують політику сприяння в'їзному туризму, можуть отримати значні економічні вигоди. Приклади США, Італії, Ізраїлю та Японії свідчать про те, що ці країни усвідомили важливість в'їзного туризму та зробили його пріоритетним у планах розвитку національної економіки. Наслідуючи їхні приклади, інші країни також можуть досягти успіху в розвитку в'їзного туризму та насолодитися перевагами, які він приносить.

4. Сучасний стан в'їзного туризму в Україні стикається з різними викликами, включаючи вплив пандемії COVID-19, повномасштабне вторгнення росії, неналежну інфраструктуру та послуги, а також відсутність чіткої стратегії розвитку. Проте зусилля уряду щодо підтримки галузі та

просування України як туристичного напрямку, а також збільшення кількості іноземних туристів свідчать про наявність значного потенціалу для подальшого розвитку в'їзного туризму в Україні

5. Україна має великий потенціал, щоб стати головним туристичним напрямком у Європі. Рекламуючи свою культурну спадщину, природні пейзажі, доступність, гастрономію, інфраструктуру та заходи, Україна може залучити багато іноземних туристів. Однак для цього країні потрібно інвестувати в розвиток цих факторів і просування їх у світі.

Інвестуючи в інфраструктуру, покращуючи якість послуг, популяризуючи культурну спадщину, розвиваючи нішеві туристичні продукти та спрощуючи візові процедури, Україна може залучити більше туристів з усього світу та зробити свій внесок в економічний розвиток країни.

РЕЗЮМЕ

Кудла Діана Юріївна

В'їзний туризм та методи його стимулювання в Україні

Актуальність теми є беззаперечною, особливо у період після повномасштабного вторгнення Росії у 2022 році. Війна, що триває, руйнівню вплинув на українську економіку, і індустрія туризму не є винятком. В'їзний туризм в країні майже не існує через небезпеку і заборону авіаперельотів. Проте не можна ігнорувати потенціал для розвитку в'їзного туризму в Україні після перемоги українських військ.

Після перемоги України з'явиться значна можливість для розвитку в'їзного туризму. Країні потрібно буде ребрендингувати себе як безпечний і привабливий туристичний напрямок, щоб залучити іноземних відвідувачів. Це вимагатиме впровадження ефективних стратегій і методів стимулювання в'їзного туризму. Розвиток в'їзного туризму матиме значні переваги для української економіки. Це створить робочі місця та принесе дохід для місцевого населення, збільшить ВВП країни та стимулюватиме розвиток суміжних галузей, таких як гостинність, транспорт та роздрібна торгівля. Крім того, в'їзний туризм сприятиме культурному обміну, покращить імідж країни на світовій арені та сприятиме кращому розумінню та співпраці між різними націями.

Метою курсової роботи є дослідження сучасного стану в'їзного туризму в Україні, визначення факторів, що впливають на його розвиток, та визначення ефективних методів його стимулювання. Об'єктом дослідження є процес розвитку в'їзного туризму в Україні. Предметом дослідження є методи стимулювання в'їзного туризму в Україні. Дослідження базується на ряді методів, включаючи загальнонаукові методи (аналіз, синтез, порівняння), специфічні наукові методи (статистичний аналіз, тематичні дослідження) та спеціальні методи (інтерв'ю, опитування).

Ключові слова: туризм, в'їзний туризм, методи стимулювання, туристичні потоки.

RESUME

KUDLA DIANA YURYIVNA

Inbound tourism and methods of its stimulation in Ukraine

The relevance of the topic is undeniable, especially in the period after the full-scale invasion of Russia in 2022. The ongoing war has had a devastating effect on the Ukrainian economy, and the tourism industry is no exception. Inbound tourism in the country is almost non-existent due to the danger and ban on air travel. However, the potential for the development of inbound tourism in Ukraine after the victory of Ukrainian troops cannot be ignored.

After the victory of Ukraine, there will be a significant opportunity for the development of inbound tourism. The country will need to rebrand itself as a safe and attractive tourist destination to attract foreign visitors. This will require the implementation of effective strategies and methods to stimulate inbound tourism. The development of inbound tourism will have significant advantages for the Ukrainian economy. This will create jobs and generate income for the local population, increase the country's GDP and stimulate the development of related industries such as hospitality, transport and retail. In addition, inbound tourism will promote cultural exchange, improve the country's image on the world stage, and promote better understanding and cooperation between different nations.

The purpose of the course work is to study the current state of inbound tourism in Ukraine, to determine the factors influencing its development, and to determine effective methods of its stimulation. The object of the study is the process of development of inbound tourism in Ukraine. The subject of the study is methods of stimulating inbound tourism in Ukraine. The research is based on a number of methods, including general scientific methods (analysis, synthesis, comparison), specific scientific methods (statistical analysis, case studies) and special methods (interviews, surveys).

Key words: tourism, inbound tourism, stimulation methods, tourist flows.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Баженова С., Пологовська Ю., Бикова М. Реалії розвитку туризму в Україні на сучасному етапі. Наукові перспективи. 2022. № 5 (23). С. 168-180.
2. Бакало, Н.В. Челембієнко, К.С. Потенціал медичного туризму в Україні/Н.В. Бакало, К.С. Челембієнко //EDITORIAL BOARD. – 2022. – С. 786.
3. Бойко, В.О., Далевська, Н.М. Розвиток туризму після збройних конфліктів у різних країнах світу/ В.О. Бойко, Н.М. Далевська// Управління змінами та інновації. – 2022. – С. 5–10.
4. Гапоненко, Г. І., Крутько, К. І. Перспективи повоєнного розвитку зеленого туризму в Україні. Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди (28 лютого - 1 березня 2023 р., м. Харків), с. 422-426.
5. Герасимів З. М., Христенко Г. М. Особливості розвитку туризму в Україні. Ефективна економіка. 2021. № 5. С. 84-86
6. Дворська І. Туристична галузь після війни: чи можлива реанімація та антикризове управління? URL: <https://blog.liga.net/user/idvorskaya/article/44952>
7. Державне Агентство з розвитку туризму. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.tourism.gov.ua/news-and-announcements>
8. Дехтяр Н. А. Світовий ринок туристичних послуг і пріоритети розвитку туризму в Україні : монографія / Дехтяр Н. А. – Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2021. – 470 с.
9. Євочка, В. Й. (2023). Туристична діяльність в Україні у воєнний період. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених і студентів 2 березня 2023 року Україна, м. Львів, с. 487-488.
10. Зарубіна, А.К, Сіра, Е.Д. Особливості туризму в умовах воєнного стану / А.К. Зарубіна, Е.Д. Сіра// Економіка та суспільство. – 2022. – №41. – 92–96.

11. Кириченко С. Подорожі та війна: якою буде туріндустрія після перемоги. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/07/21/689436/>
12. Коптева Т. С. Територіальні особливості в`їзного туризму в Україні / Т. С. Коптева // Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського. Сер. : Економічні науки. – 2021. – № 1 (74). – С. 37–42
13. Корчевська Л. Стан, особливості та перспективи туризму у воєнний та поствоєнний періоди. Управління розвитком сфери гостинності: регіональний аспект : матеріали Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції, м. Чернівці, 5 травня 2022 р. Чернівці : Технодрук, 2022. С. 337–341.
14. Лелюк, О. В. Можливості післявоєнного відновлення галузі туризму в Україні. Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. «Географія та туризм» (м. Харків, 28 лютого - 1 березня 2023 р.). Харків: ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, 2023. 684 с. С.368-374.
15. Малярчук, Н. М., & Чирва, О. Г. (2022). Проблеми та перспективи розвитку незвичайних видів туризму на території України після закінчення російсько-української війни на прикладі військового туризму. Економічні горизонти, (4(22)), с. 34–42
16. Моца, А., Шевчук, С., & Середа, Н. (2022). Перспективи післявоєнного відновлення сфери туризму в Україні. Економіка та суспільство, (41). С. 98-99
17. Носирєв О., Деділова Т., Токар І. Розвиток туризму та індустрії гостинності в стратегії постконфліктного відновлення економіки України. Соціально-економічні проблеми і держава. 2022. Вип. 1 (26). С. 55–68. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2022/22nooveu.pdf>
18. Проект Плану відновлення України. Матеріали робочої групи «Аудиту збитків, понесених внаслідок війни». URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/nacionalna-rada-z-vidnovlennya-ukrayini-vid-naslidkiv-vijni/robochi-grupi>

19. Роїк О. Р., Недзвецька О. В. Шляхи розвитку туристичної сфери України у воєнний період. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: економічні науки. 2022. Випуск 46. С. 11-15.
20. Соловей І. С. Проблеми розвитку в'їзного туризму в Україні / І. С. Соловей, З. М. Герасимів, Б. В. Луговий // Розвиток методів управління та господарювання на транспорті. - 2022. - Вип. 2. - С. 53-64
21. Челембієнко, К. С., Барвінок, Н. В., Бойко, В. О., Далевська, Н. М., & Горб, К. Д. (2023). Проблеми розвитку туризму на території України під час воєнного стану. Секція 1. Актуальні проблеми розвитку освіти в сфері туризму, с. 99-101.
22. Через війну надходження до держбюджету від тургалузі скоротилися на 18%. URL: <https://www.tourism.gov.ua/blog/cherez-viynu-nahodzhennya-do-derzhbyudzhetu-vid-turgaluzi-skorotilisya-na-18>
23. Чорний О. Найкращі часи – попереду. Що відбувається з туризмом в Україні під час війни. URL: <https://www.rbc.ua/ukr/travel/samye-rkie-vremena-vperedi-proishodit-turizmom-1657645856.html>
24. Chiu, Y. B., Zhang, W., & Ding, K. (2021). Does globalization influence inbound tourism? Evidence from a dynamic panel threshold analysis. *Journal of Travel Research*, 60(5), 1074-1084.
25. Demir, E., Gozgor, G., & Paramati, S. R. (2019). Do geopolitical risks matter for inbound tourism?. *Eurasian Business Review*, 9, 183-191.
26. Geng, Y., Wang, R., Wei, Z., & Zhai, Q. (2021). Temporal-spatial measurement and prediction between air environment and inbound tourism: Case of China. *Journal of Cleaner Production*, 287, 125486.
27. Gozgor, G., Lau, C. K. M., Zeng, Y., & Lin, Z. (2019). The effectiveness of the legal system and inbound tourism. *Annals of Tourism Research*, 76, 24-35.
28. Murshed, M., Mahmood, H., Alkhateeb, T. T. Y., & Banerjee, S. (2020). Calibrating the impacts of regional trade integration and renewable energy transition on the sustainability of international inbound tourism demand in South Asia. *Sustainability*, 12(20), 8341.

29. Інформація з офіційного сайту Всесвітньої туристичної організації
UNWTO | World Tourism Organization a UN Specialized Agency